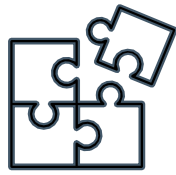

Förstudierapport

Kunskapsnod fullföljda studier Sjuhärad

2022-01-01 – 2022-06-30

Kunskapsnod

Fullföljda studier Sjuhärad

Arbetet för fullföljda studier syftar till att fler ska ha en fullföljd gymnasieexamen genom att ge barn och unga i Västra Götaland de allra bästa förutsättningarna för en bra start i livet och för god hälsa, utbildning och framtidstro.

Att fler ges möjlighet att fullfölja sina studier är en viktig samhällsfråga som många aktörer måste hjälpas åt att ta ansvar för.

Kunskapsnod Fullföljda studier Sjuhärad är ett projekt som drivs av Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund. Syftet är att skapa en delregional kunskapsnod för fullföljda studier i Sjuhärad. Projektet pågår 2022–2024 och finansieras av Västra Götalandsregionens regionala utvecklingsnämnd.

Följande rapport beskriver genomförandet av förstudien som har bedrivits 2022-01-01 – 2022-06-30. Syftet med förstudien har varit att lägga grund till Kunskapsnod fullföljda studier Sjuhärad och fortsatt projektgenomförande. Rapporten är en bilaga till dokumentet som beskriver kunskapsnoden.

Innehåll

Inledning	4
Bakgrund.....	4
Fullföljda studier nuläge.....	5
Arbetsprocess	7
.....	7
Förstudiens styrgrupp och referensgrupp	8
Urval av grupper och nätverk att involvera i förstudien.....	8
Erfarenheter från tidigare arbete.....	9
Workshops i steg 1	11
Genomförande.....	11
Sammanställning.....	12
Workshops i steg 2	14
Genomförande.....	14
Sammanställning.....	15
Framtagande av kunskapsnoden och politisk förankring i steg 3	17
Från analysmodell till fokusområden.....	17
Fyra strategier för genomförande.....	17
Förankring i beredningarna samt i utvalda nätverk.....	17
Förslag till Kunskapsnod fullföljda studier Sjuhärad i steg 4	19
Kunskapsnodens innehåll.....	19
Kunskapsnodens målgrupp	19
Kunskapsnodens organisering	19
Slutsatser av förstudien	22
Uppföljning Kunskapsnod fullföljda studier Sjuhärad	23
Bilagor	
Bilaga 1	24
Bilaga 2	26
Bilaga 3	31
Bilaga 4	34

Inledning

Bakgrund

Fullföljda studier är en av fyra kraftsamlingar inom [Regional utvecklingsstrategi för Västra Götaland 2021–2030](#) där ambitionen är att ge barn och unga de alla bästa förutsättningarna för en bra start i livet och för god hälsa, utbildning och framtidstro.

Kopplat till kraftsamling fullföljda studier finns en samordningsgrupp bestående av representanter från de fyra kommunalförbunden och Västra Götalandsregionen. Gruppen har i uppdrag att ta fram förslag på gemensamma satsningar och inriktningar. Utöver det ska den regiongemensamma samordningsgruppen också förankra och sprida kraftsamlingens mål och genomförande i både VGR och den kommunala sektorn. Under 2021 fördes diskussioner i samordningsgruppen kring genomförandet av kraftsamlingen. Som ett resultat av diskussionerna beslutades att kommunalförbunden skulle bygga upp kunskapsnoder för fullföljda studier. För att finansiera kunskapsnoderna skickade kommunalförbunden in ansökningar till regionala utvecklingsnämnden. Ansökningarna beviljades medel om 2,25 mnkr/år och kommunalförbund för att bygga upp kunskapsnoderna under perioden 2022 – 2024.

Genom delregionala kunskapsnoder ska en mer långsiktig arbetsform etableras, allt för att fler ska fullfölja sina studier. Kunskapsnoderna ska vara motorer för att stötta kommunerna i att initiera, rigga och sätta projekt samt bygga, paketera och sprida kunskap och lärdomar. Redan idag görs mycket arbete för fullföljda studier i kommunerna. Kunskapsnoderna ska bidra till det gemensamma arbetet med fullföljda studier utifrån lokala behov och förutsättningar.

I framtagandet av den regionala utvecklingsstrategin framkom bland annat följande lokala utmaningar med koppling till fullföljda studier:

- Det är en stor fråga och svårt med gränsdragningen när det gäller vad som är kommunalt respektive regionalt ansvar.
- Det är problematiskt med skolfrånvaron, det är svårt att hantera. Särskilt nu i pandemin har det varit svårt att följa upp närvaron när det varit distansstudier.
- Stora hälsoskillnader mellan olika grupper i kommunerna.
- Arbetet med fullföljda studier måste delas på många aktörer. Det är inte bara skolans ansvar. Grunden för arbetet måste läggas i tidig ålder.
- Vi behöver arbeta mer med att främja barns psykiska hälsa. Det finns utmaningar inom området med olika huvudmän, där regionen måste ta ansvar för sina delar när det gäller hälso- och sjukvård och BUP.
- Vi behöver bättre samverkan mellan kommunerna och regionen. Det ska inte finnas organisatoriska hinder som att man t.ex. inte kan samarbeta pga. olika datasystem.

Utvecklingsstrategi för Sjuhärad 2021–2030 anger riktningen för det delregionala utvecklingsarbetet och samspelar med den regionala utvecklingsstrategin för samma period. Strategin har tagits fram av Boråsregionen Sjuhäradskommunalförbund i nära och bred dialog med de åtta medlemskommunerna samt externa aktörer och samarbetspartners. Strategin har fem fokusområden. I två av fokusområdena, en socialt hållbar delregion och strategisk kompetensförsörjning, finns direkta kopplingar till arbetet med fullföljda studier.

Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund har under de senaste åren varit involverad i ett flertal olika projekt och insatser med koppling till fullföljda studier, vilket lett till viktiga lärdomar om vad som skapar förutsättningar för fullföljda studier, men trots detta går utvecklingen inte tillräckligt snabbt i en positiv riktning. Det saknas en helhetssyn över det delregionala arbetet för fullföljda studier, och det finns kunskapsluckor om vad viktiga samarbetspartner gör inom området (kommun/region/samordningsförbund/kommunalförbund).

Fullföljda studier är en bred och komplex fråga som berör flera olika aktörer. Med utgångspunkt i det arbete som har genomförts och den delregionala utvecklingsstrategin ser vi nu en möjlighet och ett behov av att ta ett långsiktigt och strategiskt grepp på utmaningen med att få fler barn och unga att fullfölja sina studier.

Ett naturligt första steg i arbetet är att ta ett steg tillbaka och fånga upp och ringa in de utvecklingsbehov, erfarenheter och kunskaper som finns hos kommunerna och regionens verksamheter i Sjuhärad. Detta är utgångspunkten för den förstudie som denna rapport avhandlar.

Fullföljda studier nuläge

Många barn och ungdomar går genom skolsystemet utan att nå målen med sin utbildning. I Sjuhärad är det nära 15 procent av eleverna i årskurs nio är inte behöriga till något av gymnasieskolans program och ungefär 26 procent av gymnasieeleverna tar inte examen inom fyra år. För de som inte tar sin gymnasieexamen finns det möjlighet att göra det inom komvux eller folkhögskola men trots dessa möjligheter är det många ungdomar som inte fullföljer sina studier.

Det finns ett flertal indikatorer som man kan följa för att undersöka förutsättningarna för barn och ungdomar att fullfölja sina studier, så som studieresultat, socioekonomi, hälsa etc. I samband med workshoppar som vi har genomfört inom ramarna för förstudien valde vi ut följande nyckeltal som vi redovisade per kommun:

- Invånare 0–19 år i socioekonomiskt utsatta hushåll
- Barnbokslån i kommunala bibliotek
- Elever i årskurs 9 som är behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram
- Invånare 16–24 år som varken arbetar eller studerar

Eftersom fullföljda studier är en komplex fråga där flera olika variabler spelar in finns det ett stort antal olika siffror att titta på. Vi har i förstudien valt ut några indikatorer som vi tyckte var extra intressanta och som fanns lättillgängliga för samtliga kommuner. Två av indikatorerna, socioekonomiskt utsatta hushåll och barnbokslån, är bakgrundsvariabler som ger en bild av förutsättningarna. De andra två indikatorerna, behörighet till gymnasieskolan och unga som varken arbetar eller studerar, visar en nulägesbild av fullföljda studier.

Sjuhärad som region utmärker sig inte i statistiken, i vare sig positiv eller negativ bemärkelse. Det kan dock vara värt att nämna att det skiljer sig åt en del mellan kommunerna, där vissa har bättre resultat och andra sämre. Statistiken säger förstås inte allt men det kan vara intressant att jämföra sig för att lära av varandra. För mer information och statistik, se bilaga 1.

Hur jobbar de andra kommunalförbunden med fullföljda studier?

En viktig del i arbetet med kunskapsnoderna är samverkan med övriga kommunalförbund i Västra Götaland. För att samverka krävs god kännedom om varandra och under tiden som arbetet med förstudien har pågått har vi träffat de andra tre kommunalförbunden vid ett flertal tillfällen.

Göteborgsregionen

Göteborgsregionen (GR) har under drygt tio år verkat för att fler barn och unga ska fullfölja sina studier. GR har tillsammans med kommuner, skolor och andra aktörer bedrivit utvecklingsarbete inom området alltsedan kompetensutvecklingsprojektet GR Dropouts från 2011. GR genomför metod- och kompetensutvecklingsinsatser inom förskola, grundskola, gymnasieskola, det kommunala aktivitetsansvaret och vuxenutbildning som riktar sig till personalen inom dessa verksamheter. Arbetet har bland annat skett i form av utvecklingsprojekt.

En särskild enhet för fullföljda studier skapades hos GR 2015 för att kunna bevara kunskap och kompetens som byggts upp under åren och ge bättre förutsättningar till att säkerställa riktning och långsiktighet för verksamhetsområdet. Genom utvecklandet av en delregional kunskapsnod för fullföljda studier önskar GR ta nästa steg för mer långsiktiga, hållbara och sammanhållna satsningar för att stärka arbetet med fullföljda studier på lokal, delregional och regional nivå.

Skaraborg

Skaraborgs kommunalförbund har tillsammans med sina kommuner arbetat med Fullföljda studier sedan 2013. Då drog ett tvåårigt projekt igång för att identifiera och lyfta fram såväl goda exempel och framgångsfaktorer som gemensamma utmaningar/ utvecklingsområden. Sedan dess har man i delregionen gjort flera insatser och aktiviteter tillsammans, såväl lokalt i respektive kommun/ verksamhet som i samverkan delregionalt och regionalt.

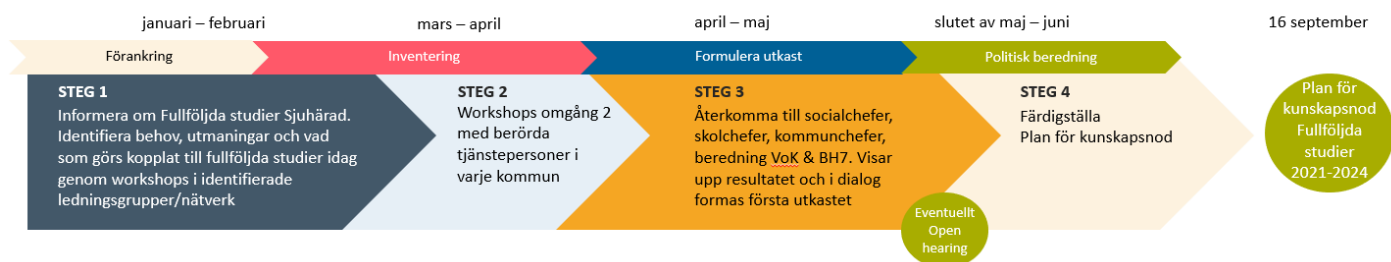
Under 2021 genomförde kommunalförbundet "bryggprojekt" Fullföljda studier Skaraborg 2.0. Syftet med projektet var att mobilisera för nästa steg i Kraftsamling Fullföljda studier Skaraborg. Dialog med olika professioner samt barn och unga gav ett stort material att bearbeta. Kunskapsnodens roll är att vara en sambandscentral för det fortsatta arbetet. En stor och viktig del av arbetet är att fortsätta lyfta och sprida goda exempel och skapa förutsättningar för erfarenhetsutbyte mellan kommunerna i Skaraborg. Kunskapsnoden ska även tillsammans med kommunerna initiera och driva förbättringsarbete utifrån behov.

Fyrbodalsregionen

Arbetet med fullföljda studier och att fler barn och unga ska trivas, få stöd att utvecklas och att lyckas i skolan har pågått under lång tid i Fyrbodalsregionen genom verksamheten Hälsokällan. Hälsokällan har funnits sedan 2003 och arbetat för barn och ungas hälsa, ett av deras fem fokusområden är fullföljda studier.

Kunskapsnod fullföljda studier Fyrbodals syfte är att skapa en stabil struktur och en långsiktighet – en plattform för både strategiskt och operativt arbete. Hälsokällan är en styrka för Fyrbodalsregionen med gedigen kunskap inom området, stor erfarenhet av kompetensutveckling och processtöd samt mycket nätverksarbete. I kunskapsnoden kommer Fyrbodalsregionen fortsätta att bygga vidare på allt det goda arbete som gjorts och som pågår ute i kommunerna. Det som tillförs och som kommer att bidra med ytterligare en dimension är den kollegiala samverkan med de andra kommunalförbunden genom kunskapsnoderna.

Arbetsprocess

Genomförandet av förstudien delades upp i fyra olika steg. Stegen har haft olika syften och riktat sig till olika målgrupper. Målsättning under hela processen har varit att nå en progression mellan de fyra stegen.

Steg 1

Perioden januari – februari 2022 med fokus på information och inventering. Vi har under steget informerat om fullföljda studier Sjuhärad, identifierat och kartlagt vad som görs och vilken samverkan som bedrivs idag, främst mellan kommun och region inom ramen för Närvårdssamverkan. Vi har även försökt att fånga upp kommunernas behov – vad saknas idag som kan ha en positiv bäring på fullföljda studier? Primär målgrupp: lokala ledningsgrupper Närvårdssamverkan samt delregionala chefsnätverk.

Steg 2

Perioden mars – april 2022 med fokus på det framåtsyftande arbetet med fullföljda studier. Vi har under steget haft workshops med utvalda tjänstepersoner i respektive kommun. Under workshoparna i steg två har vi byggt vidare på det som vi samlat in i steg 1 och prioriterat behov som kommunerna önskar lösa tillsammans framåt. Primär målgrupp: Utvalda tjänstepersoner i funktioner som kommunerna anser har särskild bäring för fullföljda studier.

Steg 3

Perioden april – maj 2022 med fokus att formulera resultatet vi fått in från de två tidigare stegen. Vi har inom teamet arbetat med att sammanställa och analysera materialet för att presenterat ett första utkast. Primär målgrupp: beslutsfattande grupperingar; förvaltningschefs nätverk Valfärd, skolchefer, kommunchefer, beredning Valfärd och Kompetens och beredning Hållbar regional utveckling.

Steg 4

Perioden maj – juni 2022 med fokus på att färdigställa Kunskapsnod fullföljda studier Sjuhärad. Under denna period har fokus även varit att besöka båda våra politiska beredningar inför beslut i Direktionen i september 2022. Primär målgrupp: Boråsregionens ledningsgrupp, politiska beredningarna och Direktionen.

Arbetsmaterial och dokumentation
Arbetsmaterial från alla fyra steg har arkiverats fysiskt i Boråsregionens arkiv under diarienummer 2021/SKF0141 samt digitalt på SharePoint.

Förstudiens styrgrupp och referensgrupp

Vi har under förstudien använt Boråsregionens ledningsgrupp som styrgrupp för arbetet. Eftersom arbetet med fullföljda studier är nytt för Boråsregionen var det viktigt att ha tät och kontinuerlig kontakt med ledningen för att stämma av arbetet och ambitionsnivån. Ytterligare en stor fördel att använda ledningsgruppen var att vi därigenom fick en naturlig koppling till Navet science center då verksamhetschefen sitter i ledningsgruppen. Vi har träffat ledningsgruppen 1 gång/månad. Det är också ledningsgruppen som haft sista ordet när vi definierat den delregionala Kunskapsnoden och inför de politiska beredningstillfällen vi haft.

Som referensgrupp valde vi att tillfråga Närvårdssamverkans barn- och ungagrupp. I den finns representation från ett brett spektrum av verksamheter, både regionala och kommunala med god kunskap om vad som krävs för att barn och unga ska kunna fullfölja sina studier. I gruppen finns representanter för skola, elevhälsa, socialtjänst, BUP och primärvård. Vi har träffat referensgruppen vid tre tillfällen och presenterat arbetet med förstudien så långt vi då kommit och bett om input och synpunkter på det vi kommit fram till. Det har varit svårt för hela gruppen att vara aktiva, särskilt eftersom det varit korta dragningar på deras ordinarie möten där de själva haft en diger agenda. Enskilda representanter med ett särskilt intresse för problematiken kring fullföljda studier har varit mycket viktiga för att stämma av och få inspiration.

Urval av grupper och nätverk att involvera i förstudien

Under förstudien har en målsättning varit att ta vara på de delregionala grupperingar som redan är upprättade och inte arrangera ytterligare möten. De kommunala tjänstepersonerna ute i kommunerna har ofta en hög arbetsbelastning och vi har därför strävat efter att inte skapa nya grupperingar för dialog under förstudien. Genom att använda oss av kommunalförbundets delregionala nätverk och boka tid på redan planerade nätverksträffar under våren har vi på ett snabbt och enkelt sätt fått möjligheten att hålla dialog med viktiga strategiska tjänstepersoner från kommunerna och lyckats undvika att skapa ytterligare möten.

Val av delregionala nätverk

Följande nätverk har vi haft dialog med under förstudien: skolchefsnätverket, förvaltningschefsnätverk Valfärd, bibliotekchefsnätverket, elevhälsochefsnätverket, KAA (kommunala aktivitetsansvaret)-nätverket, styrgrupp SYV (studie- och yrkesvägledning) och funktionshindernätverket.

Ett flertal av kommunalförbundets delregionala nätverk har medvetet exkluderats i förstudien utifrån bedömningen att de har mindre påverkan på arbetet för fullföljda studier. Det gäller följande nätverk: samhällsbyggnadschefer, delregionalt kollektivtrafikråd för tjänstemän, åtgärdsplanering transportinfrastrukturplan, miljöstrategisk samverkan, regional avfallsplan, Regionalt vård- och omsorgscollege i Sjuhärad, verksamhetschefer äldreomsorg, Delregional samordning FVM, kulturarv, informationssäkerhet, digitaliseringsnätverk Valfärd, samverkan eArkiv samt Besöksnäringens ansvariga.

Följande delregionala nätverk har inte medvetet exkluderats ur förstudiens dialog men har av olika anledningar inte deltagit i förstudien: kulturchefer, kultursamordnare, kulturskolechefer och verksamhetschefer IFO/socialpsykiatri. Anledningen till detta har i de flesta fall berott på att vi inte fått plats på dagordningen eller att nätverket inte haft ett inplanerat nätverksträff under perioden januari – februari 2022.

I den inledande planeringen var tanken att arrangera ett öppet möte, så kallade 'Open Hearing' (se processpil på sid. 7) mellan steg 3 och 4. Ambitionen var att bjuda in det civila samhället för att stämma av hur vi kan involvera dem i Kunskapsnodens arbete. Kommunalförbundet har inte några upprättade grupperingar/strukturer för dialog med civilsamhället. På grund av tidsbrist har vi inte haft möjlighet att arrangera detta utan vi valde att prioritera de workshops och dialoger vi hade planerat med kommunala representanter. I efterhand kan vi också se att civilsamhället allra bäst involveras via kommunerna. De har redan goda relationer och god kännedom om hur de kan samverka och involvera civilsamhället i arbetet för att fler ska kunna fullfölja sina studier.

I följande grupperingar/organisationer har vi genomfört särskilda träffar med fokus på information och dialog: Kommuncheferna, SjuSam, Socialt hållbart Borås och KP-rådet.

Boråsregionens båda politiska beredningar har involverats under processen genom information till beredning Valfärd och Kompetens 2 februari och beredning Hållbar regional utveckling 16 mars.

Närvårdssamverkan Södra Älvsborg

Redan i ansökan identifierades att vi skulle använda oss av strukturen kring Närvårdssamverkan i Södra Älvsborg i arbetet för en delregional kunskapsnod. Samverkansparterna inom Närvårdssamverkan Södra Älvsborg består av Bollebygd, Borås stad, Herrljunga, Mark, Svenljunga, Tranemo, Vårgårda, och Ulricehamn kommun, primärvård, Södra Älvsborgs Sjukhus, Habilitering & Hälsa och tandvård. Samverkan ska ske kring individer som har behov av vård- och omsorgsinsatser från både kommun och region, något som har en stor bäring på fullföljda studier. Under steg 1 hade vi dialog med samtliga lokala ledningsgrupper, eller annan konstellation tex Närvårdssamverkans lokala barn- och unga grupp i alla åtta kommuner.

Södra Hälso- och sjukvårdsnämnden (HSN)

Vi har under våren upprättat kontakter med Hälso- och sjukvårdsnämnden för att lära känna varandra och informera varandra om vårt respektive arbete för fullföljda studier. Vi träffade HSN-presidiet den 14 april för en inledande dialog. Det resulterade i att vi blev inbjudna att tala om vårt arbete på deras Folkhälsokonferensen den 13 maj på Scandic i Borås. HSN har också under våren haft en utlysning av medel till kommunerna där de tillsammans med lokala föreningar kunnat söka pengar för att stärka arbetet för fullföljda studier. Vi bjöds in att delta på informationsträffen om dessa medel den 22 april.

Erfarenheter från tidigare arbete

I arbetet har vi också tagit inspiration och lärdomar från tidigare projekt och utvecklingsarbete i våra medlemskommuner och på kommunalförbundet.

Tidigare projekt

Boråsregionen har de senaste åren varit involverad i ett flertal olika projekt som har bäring på fullföljda studier. 2017 tog kommunalförbundet ett kliv i arbetet då vi tillsammans med Fyrbodals och Skaraborgs kommunalförbund startade upp två stora ESF-finansierade projekt, En skola för alla och Vägledning för livet. Kunskapsnoden tar med sig flera viktiga erfarenheter från projekten in i det fortsatta arbetet. Bland annat kommer nätverken för det kommunala aktivitetsansvaret och studie- och yrkesvägledningen, som startades upp inom ramarna för projekten, att bli viktiga bollplank och spridningskanaler.

Vi-projektet

Sju av Boråsregionens medlemskommuner har på olika sätt deltagit i det ESF-finansierade [Vi-projektet](#) som syftar till att genom att utveckla metoder för medskapande och bemötande hjälpa de ungdomar som behöver stöttning tillbaka till studier eller arbete. Boråsregionen har deltagit i projektledningen. Det finns många erfarenheter från Vi-projektet i sin helhet och enskilda kommuner som är viktiga att ta vidare in i arbetet med Kunskapsnod fullföljda studier Sjuhärad.

Unga samhällsutvecklare

En viktig del i Vi-projektet är att inkludera unga i beslut som rör dem, det vill säga "medskapande i praktiken". Som ett led i det har Boråsregionen inom ramarna för Vi-projektet och Kraftsamling fullföljda studier Sjuhärad anställt två unga samhällsutvecklare. Ungdomarna har varit 18 och 25 år gamla och har själva haft färsk erfarenhet av att vara utan arbete eller studier. Syftet med att anställa ungdomarna har varit att bidra med ett brukarperspektiv i förstudien. Detta har skett genom dialog med de båda ungdomarna, för att fånga upp deras erfarenheter och upplevelser av skola, fritid och framtid. Utöver det har ungdomarna själva arbetat med att samla in erfarenheter från andra ungdomar. Detta har skett i två olika former, dels genom intervjuer med andra ungdomar som har erfarenheter av att vara utan arbete och/eller studier och dels genom en planerad workshop som skulle ha genomförts i juni 2022. Intervjuerna genomfördes enligt plan men workshopen fick tyvärr ställas in på grund av få anmälningar.

Socialt hållbart Borås

Tidigt i processen identifierade vi att Borås har ett pågående utvecklingsarbete inom ramen för vad som kallas [Socialt hållbart Borås](#) som också har bäring på arbetet för fullföljda studier. Därför har vi fört dialog med processledare för Socialt hållbart Borås där vi informerat varandra om pågående arbete för att se hur vi kan koppla ihop det delregionala arbetet med det som pågår i Borås.

Workshops i steg 1

Workshoparna i steg 1 utgick ifrån två huvudsakliga frågeställningar:

- Vilka insatser bedriver kommunerna idag inom ramen för fullföljda studier?
- Vilka behov identifierar kommunerna som kräver samverkan för att fler barn och unga ska fullfölja sina studier i Sjuhärad?

Syfte

Syftet med workshopen var att informera om fullföljda studier (såväl förstudien som den regionala kraftsamlingen), identifiera och kartlägga vad som görs och vilken samverkan som bedrivs idag med koppling till fullföljda studier främst mellan kommun och region inom ramen för Närvårdssamverkan. En initial kartläggning av kommunernas behov gjordes också.

Förberedelse

Inför workshopen skickades ett informationsblad ut till alla deltagare, via ordförande för mötet. I informationsbladet skickade vi även med två frågeställningar att fundera på innan:

- Vilka insatser genomförs i samverkan i er kommun för att ge barn och unga de bästa förutsättningar för en bra start i livet och för god hälsa, utbildning och framtidstro?
- Vilka utmaningar och behov ser ni för att kunna ge barn och unga de bästa förutsättningar för en bra start i livet och för god hälsa, utbildning och framtidstro?

Figur: exempel på informationsblad som skickades ut till deltagarna

Genomförande

Under januari – februari 2022 genomfördes digitala workshops med följande delregionala nätverksgrupperingar: Förvaltningschefsnätverk välfärd, bibliotekchefsnätverket, elevhälsochefsnätverket, KAA-nätverket, skolchefsnätverket, styrgrupp SYV och funktionshindernätverket samt grupperingar inom Närvårdssamverkan; lokala barn- och ungagrupper Bollebygd, lokala ledningsgruppen Borås, Herrljunga, Svenljunga, Vårgårda, Tranemo och Mark, samt en särskilt inbjuden grupp från Närvårdssamverkan i Ulricehamn.

Alla workshoparna har varit digitala. Mötet har genomförts i Teams och för att möjliggöra grupparbete har [Miro](#), en digital samarbetsplattform där alla som deltar har möjlighet att komma med inspel på post-it lappar använts.

Workshoparna har varit 60 minuter långa och bestått av en inledande del med syfte och bakgrund till kraftsamlingen fullföljda studier och förstudie fullföljda studier i Sjuhärad. Därefter delades gruppen upp i mindre grupper för att tillsammans diskutera och komma med inspel. Gruppdiskussionerna utgick ifrån frågeställningarna;

- Vilka insatser bedriver verksamheterna idag inom ramen för fullföljda studier?
- Vilka behov identifierar verksamheterna som kräver samverkan för att fler barn och unga ska fullfölja sina studier i Sjuhärad?

Deltagarna skrev själv in sina inspel på post-it lappar under tiden de var uppdelade i grupper. När vi återsamlades diskuterade vi hur arbetet gått och hur gruppen upplevt grupparbetet. Om det var någon lapp som vi inte förstod frågade vi deltagarna vad som menades, men i övrigt lades inte tid på att gå igenom alla lappar. Det berodde på att vi ville utnyttja den korta tiden vi hade för att få till oss inspel.

Sammanställning

Under workshoparna i steg 1 var det tydligt att det redan idag pågår flertalet insatser inom ramen för kommunernas ordinarie verksamhet såväl som i projektform med koppling till fullföljda studier. Sammantaget gav resultatet från workshop steg 1 en bank med insatser som pågår för fullföljda studier och workshoparna resulterade även i en mängd förslag till behov att adressera i det fortsatta utvecklingsarbetet med koppling till fullföljda studier.

Vilka insatser bedriver kommunerna idag inom ramen för fullföljda studier?

I workshoparna med de delregionala nätverken identifierades och kartlagdes insatser oberoende vilken kommun de genomfördes i.

Vid genomförande av de kommunspezifika workshoparna i de lokala närvårdssamverkansgrupperingarna så kartlades respektive kommuns pågående insatser. Se bilaga 2 för samtliga insatser som framkom. Notera att insatser från Vårgårda saknas eftersom vi fick tid att hålla en workshop utan hade 30 minuter till dialog med den lokala ledningsgruppen för Närvårdssamverkan.

”Vilka behov identifierar kommunerna som kräver samverkan för att fler barn och unga ska fullfölja sina studier i Sjuhärad?”

I likhet med den första frågeställningen identifierades och kartlades behov i workshoparna med de delregionala nätverken oberoende vilken kommun de kom ifrån.

Vid genomförande av de kommunspezifika workshoparna i de lokala närvårdssamverkansgrupperingarna så kartlades respektive kommuns behov. Se bilaga 3. Notera att insatser från Vårgårda saknas eftersom vi inte hade tid att hålla en workshop utan fick 30 minuter till dialog med den lokala ledningsgruppen. Behoven som identifierades under workshop 1 tog vi med oss till workshoparna i steg 2.

Figur: exempel hur workshopverktyget såg ut

Framtagande av analysmodell

När alla workshoparna var genomförda skrevs alla inspel som under processen samlats i den digitala plattformen Miro ut på papper och sattes upp på väggen och en första analys utifrån det fysiska materialet genomfördes. Utifrån de olika inspelens kategoriserades insatserna till olika temaområden och perspektiv, alltså förebyggande, främjande, åtgärdande. Utifrån kategorierna skapades en första "analysmodell". Analysmodellen innehöll teman som upprepade gånger kommit upp under workshopen och vi kunde även kategorisera in de olika insatserna utifrån när insatserna sattes in.

	Förebyggande insatser	Tidig upptäckt – tidiga insatser	Aktiva insatser (Det som görs på individnivå när problemet har uppstått)
Fysisk planering			
Föräldrar som resurs			
Hälsa			
Motivation och framtidstro			
Samverkan			
Utbildning			

Figur: första förslag till analysmodell som togs fram

Eftersom fullföljda studier är en väldigt bred ansats som kan innebära flertalet olika arbeten och insatser gjorde analysmodellen det lättare att konkretisera hur dessa kan grupperas samt förtydliga vilka områden som är viktiga att arbeta vidare med i det fortsatta arbetet med kunskapsnoden.

Reflektion

Ingången i arbetet har varit att skapa ett ägandeskap för frågan i en bred målgrupp, även de personer som inte arbetar direkt med barn och unga kan ha bra inspel i frågan kring fullföljda studier. Vi har därför uppmanat de grupperingar vi träffat i dialogprocessen att tänka brett. Till exempel lyfte en person som arbetar inom kommunal äldreomsorg i en lokal ledningsgrupp för Närvårdssamverkan, att de personer som arbetar som chefer inom äldreomsorg har kontakt med unga vuxna som feriearbetare och vikarier. Vi har velat att fler ska känna en delaktighet och ett ansvar i frågan kring fullföljda studier, utifrån positionen att frågan är större än en skolfråga och ska ses som en samhällsfråga argumenterar vi för att alla kan ha möjlighet att påverka barn och ungas förutsättningar.

Alla workshops i steg 1 har genomförts i den digitala plattformen Miro vilket har påverkat genomförande på olika sätt. En viss tvekan till att använda verktyget kunde märkas av inledningsvis i majoriteten av grupperingarna. Eftersom vi enbart hade 60 minuter på oss tog det även lite extra tid att förklara hur verktyget fungerar för deltagarna (jämfört med om workshoparna hade genomförts med fysiska post-it lappar). En eventuell positiv påverkan tror vi kan ha varit att det har skapat en större delaktighet då alla i gruppen själva har möjlighet att skriva lappar. Genomförandet av digitala workshops har även möjliggjort att vi kunnat ha den tidsplanen vi haft, vissa dagar har vi genomfört tre workshops/dialogträffar i olika kommuner vilket inte hade varit möjligt om vi hade varit på plats.

Workshops i steg 2

I workshop steg 2 var tanken att vi utifrån den kunskap vi samlat på oss under de första månaderna av förstudien, både från workshop i steg 1 men också genom omvärldspaning, skulle titta framåt; vad återstår och vilka behov av delregional samverkan har våra medlemskommuner för att bli framgångsrika i arbetet för fullföljda studier?

Syfte

Workshopparna i steg två syftade till att fördjupa kunskapen om de behov som varje kommun såg för att kunna arbeta mer framgångsrikt för fullföljda studier, att identifiera vilka av dessa behov som kräver delregionalt samarbete och att prioritera dessa behov i angelägenhetsgrad.

Detta ville vi göra genom att träffa varje kommun på hemmaplan och samla aktörer med en bred kompetens med fokus på fullföljda studier och lokala utmaningar och styrkor; socialtjänst, skola, kultur och fritid, folkhälsa, för att tillsammans över kompetens- och verksamhetsgränser identifiera vilka behov som finns.

Förberedelse

På kommunchefernas nätverksträff den 4 februari fick kommuncheferna frågan om de kunde utse en kontaktperson inom respektive kommun som kunde hjälpa oss arrangera workshop i steg 2. Dessa kontaktpersoner kontaktades sedan med information om vad syftet med workshopen var och några önskemål från oss om vilka som kunde tänkas bjudas in (representanter för skola, socialtjänst, kultur- och fritid, näringsliv och folkhälsa tex). Det var sedan kontaktpersonen som bokade datum, lokal och sammankallade till workshopen.

Även i denna omgång workshoppar förbereddes deltagarna genom informationsblad som skickades till kontaktpersonen där vi till hela gruppen som skulle delta kort informerade om syftet med workshopen och upplägg.

Figur: exempel på informationsblad som skickades ut till deltagarna.

Genomförande

Under perioden mars-maj genomfördes workshop i steg 2. Alla kommuner, utom Borås, fick erbjudande om att hålla workshop. Eftersom arbetet med socialt hållbart Borås adresserar frågan om fullföljda studier valde vi att i stället hålla kontakt med processledarna för stadens arbete och att ta del av deras identifierade behov genom de dokument de själva tagit fram. Av övriga sju kommuner tackade sex ja till att tillsammans med oss hålla en workshop, Vårgårda svarade inte på erbjudandet.

Varje kommun har själva ägt frågan att identifiera och bjuda in de personer som för dem var mest centrala i arbetet för fullföljda studier. Detta gjorde att den grupp av personer som deltog i de olika kommunerna såg olika ut, både till antal och hur brett sammansatt den var. Det kunde vara strategisk nivå med chefer eller mer operativ nivå, ibland en blandning. Oftast deltog socialtjänsten och skolan, liksom folkhälsostategerna.

Workshoparna var tre timmar långa och genomfördes fysiskt på plats i respektive kommun. Innehållet i workshop 2 togs fram utifrån de inspel vi fått under workshop 1 och i dialogerna vi haft med strategiska nätverk. Dessa inspel grupperades med hjälp av analysmodellen i teman och presenterades på workshopen. Detta tillsammans med översiktlig statistik för respektive kommun där några olika parametrar presenterades; fullföljd gymnasieexamen, boklån, upplevd hälsa, andel UVAS osv lade grunden för det fortsatta arbetet under workshopen.

Den centrala delen i workshopen var att deltagarna tillsammans funderade över de identifierade behoven från workshop 1, kompletterade dessa och grupperade dem utifrån om de var behov som kan tas om hand lokalt eller om vi behöver jobba tillsammans delregionalt för att lösa dem. Vi hade innan workshopen skrivit ut alla identifierade behov från workshop 1, och sedan fick de tillsammans i bikipor fundera över om/vilka behov de ville föra till. Därefter fick deltagarna i uppdrag att med små pluppar ta ställning till vilka behov som de ansåg var interna (möjliga för kommunen att arbeta med själv) och vilka behov som krävde samverkan delregionalt. De behov som ansågs kräva samverkan blev i nästa gruppans föremål för prioritering. Här fick deltagarna ett nytt antal pluppar som de fritt kunde välja att placera på det eller de behov som var och en ansåg viktigast att börja med.

Sammanställning

När vi genomfört workshoparna i steg 2 hade vi fått 6 av 8 kommuners bild av vad de just då och i just den konstellation av kompetenser såg som mest angeläget att fördjupa samverkan kring. Kortfattat kan sägas att listorna speglade diskussionen under workshopen, en del var mer visionära och andra mer praktiska. För en komplett lista av kommunernas prioriteringar se bilaga 4.

Även i arbetet för att analysera behoven och prioriteringarna i workshop steg 2 användes analysmodellen. Den gav oss en god uppfattning av vilka områden kommuner såg vinster att samverka kring och hur det skulle kunna göras.

Kalibrering av analysmodellens teman

De behov som lyftes fram och prioriterades av kommunerna under workshop steg 2 låg till grund för uppdatering och revidering av analysmodellens teman som arbetats fram efter workshop steg 1. Detta ledde till att vi fick allt bättre anpassade teman allt eftersom fler workshops genomfördes. Vi ställde också under workshop steg 2 frågan 'Är det något tema/perspektiv som ni upplever saknas?' till deltagarna.

I den första varianten av analysmodellen fanns samverkan med som tema, men detta togs bort då samverkan är ett medel och inte ett mål. Fysisk planering fanns också med, men valdes bort i tät dialog med kommunerna. Samhällsplanering för en trygg fysisk miljö för barn och unga är viktigt att beakta, men är ett område som det finns få delregionala samarbetsvinster för att bidra till målet om fullföljda studier. I en övervägande del av workshoparna i steg 2 lyftes meningsfull fritid och civilsamhällets roll som viktigt och meningsfullt att samverka kring. Meningsfull fritid lades därför till analysmodellens teman.

	Främjande insatser	Förebyggande insatser	Åtgärdande insatser
Föräldrar som resurs			
Hälsa för lärande			
Meningsfull fritid			
Ungas delaktighet			
God lärmiljö			

Figur: analysmodellen efter utveckling i workshop 2

Komplettering av insatser under steg 2

Syftet med workshoppen i steg 2 var att vara framåtsyftande, det vill säga att fokusera på vilka behov vi behöver arbeta vidare med tillsammans av de som kommunerna identifierat under både steg 1 och 2. Men vi ställde också kontrollfrågor under den inledande delen av workshop steg 2 om det fanns pågående insatser i kommunen som inte fångats upp i workshop steg 1. Syftet med att be om kompletteringar var att fortsätta kartläggningen av insatser som bedrivs inom respektive kommun för att exempelvis kunna lyfta upp som ett gott exempel i det fortsatta arbetet. Ytterligare ett syfte var att få deltagarna att känna en delaktighet. Kanske gav det också en stolthet att det bedrivs mycket bra insatser i kommunen som tangerar fullföljda studier.

Reflektion

Ett resultat av workshop i steg 2, som vi inte innan räknat med innan, var att den också genererade en lista med behov som ansågs kunna lösas internt, och som deltagarna själva kände att de ville och kunde arbeta vidare med. De behov som deltagarna enhälligt pluppat som internt sammanställdes i en lista som skickades till kontaktpersonen för workshoppen för att ge kommunerna ett underlag till fortsatt internt utvecklingsarbete.

De som deltog i kommunworkshop steg 2 var utsedda av respektive kommun. Det gjorde att den grupp vi mötte var olika sammansatt i respektive kommun. I efterhand kan vi se att det var bra för arbetet i workshop steg 2 att flera professioner från olika förvaltningar/avdelningar var representerade. Det uppstod i mötet mellan tjänstepersoner som inte till vardags arbetar tillsammans nya tankar som dels kunde formuleras som gemensamma behov att jobba vidare med delregionalt och dels som start för ett internt utvecklingsarbete kring de behov som de ansåg kunna lösa själva. Denna bredd av kompetens var dock sårbar ur ett annat perspektiv. Beroende på faktorer som varken vi eller kommunerna kunde påverka, tex sjukdom, vab eller krock med andra mer prioriterade arbetsuppgifter kunde en hel sektor som representerades av en person saknas under workshoppen. Detta hade kunnat undvikas om vi redan i informationsbladet bett de som utsetts att delta att om möjligt skicka ersättare om de fick förhinder.

Framtagande av kunskapsnoden och politisk förankring i steg 3

Från analysmodell till fokusområden

Efter att vi i slutfasen av steg 1 tagit fram analysmodellen presenterade vi den under workshoparna i steg 2. Analysmodellen togs emot positivt och gav oss ett sätt att konkretisera inspelen i förhållande till arbetet med fullföljda studier. Modellens perspektiv utvecklades kontinuerlig under kommunworkshoparna i steg 2, teman tillkom och togs bort.

Initialt togs analysmodellen fram som ett verktyg för att gruppera insatser och behov för att skapa en överblick över det som görs och de behov som kommunerna identifierat. Efter steg 2 hjälpte analysmodellen oss att identifiera de viktigaste områden där kommunerna ser ett mervärde för fullföljda studier att samverka. Därmed låg analysmodellen till grund för att ta fram de fem fokusområden som Kunskapsnoden ska arbeta inom. Fokusområdena överlappar varandra och utgör tillsammans en integrerad helhet där målet är att skapa en sammanhållen kedja av insatser kring barn och unga, mellan huvudmän.

I analysmodellen konkretiserades även att insatserna behövs på olika nivåer; främjande, förebyggande och åtgärdande. I planen beskrivs detta under avsnittet med fokusområdena samt till vilka grupper som de olika nivåerna riktar sig till.

Fyra strategier för genomförande

Under hela förstudietiden har vi varit noga med att utgå från kommunalförbundets styrkor och det uppdrag som är beslutat i förbundsordningen. Kommunalförbundet ska aktivt tillvarata medlemskommunernas *gemensamma intressen*, bland annat regionalt och nationellt, förbundet ska vara en *plattform* för medlemmarnas sammanhållning byggd på samsyn över kommun- och partigränser och förbundet syftar till att *stärka Sjuhäradsregionen* samt att *främja medlemmarnas samverkan* för utveckling och effektivt resursutnyttjande.

Utifrån de behov som kommunerna identifierade och kommunalförbundets uppdrag och förutsättningar så togs ett förslag fram på fyra strategier för genomförande för Kunskapsnodens arbete där Boråsregionen kan agera processtöd, samverkansarena, omvärldsbevaka och fungera som utvecklingsarena. Dessa strategier drar nytta av kommunalförbundets styrkor och etablerade arbetssätt, samtidigt som de ger förutsättningar att möta kommunernas identifierade behov.

Förankring i beredningarna samt i utvalda nätverk

Under perioden april – maj har fokus legat på att utifrån workshoparna i steg 2 formulera ett första utkast för förankring i båda beredningarna samt i utvalda nätverk.

Politisk förankring

Den 11 maj var en initial beskrivning av kunskapsnoden uppe för diskussion i Beredning Valfärd och Kompetens samt Beredning Hållbar Regional utveckling. Dokumentet presenterades och ledamöterna fick möjlighet att komma med inspel.

Avsikten har varit att få Kunskapsnoden förankrad och beslutad i Direktionen. Vi tror att det är viktigt med politisk förankring i en fråga som kräver så bred delregional samverkan inom olika

verksamhetsområden och nivåer. Att vi förankrar dokumentet Kunskapsnod fullföljda studier Sjuhärad och därmed det framtida arbetet med kunskapsnoden på den politiska nivån kommer ge oss mandat att genomföra satsningar som kommunerna själva prioriterat inom ramen för fullföljda studier.

Det är även planerat att Kunskapsnod fullföljda studier Sjuhärad ska upp till båda beredningarna den 31 augusti inför beslut i Direktionen den 16 september. Följande förstudierapport som tagits fram under juni kommer att ligga som en bilaga till beskrivningen av Kunskapsnod fullföljda studier Sjuhärad.

Förankring i utvalda nätverk

Enligt den ursprungliga processplanen (se figur på sid. 7) skulle utkast av planen förankras i tre utvalda nätverk; förvaltningschefsnätverk välfärd, skolcheferna samt kommuncheferna. Utkast av planen har när denna förstudierapport tagits fram enbart förankrats i ett av dessa nätverk, skolchefsnätverket.

Återkoppling till förvaltningschefsnätverk välfärd var planerat till 20 maj men fick på grund av att dagordningen var full strykas. Kommuncheferna hade ett möte den 13 maj men datumet sammanföll med en dag då teamet deltog på en heldagskonferens om fullföljda studier där vi även presenterade arbetet med förstudien.

Den 17 juni förankrades planen med skolchefsnätverket. Gruppen var positiv till dokumentet och tyckte att det var relevant och bra. Många uttryckte åsikten att de områden som beskrivs ligger väl i linje med det utvecklingsarbete som sker i kommunerna. På mötet diskuterades frågan om styrgrupp, där flertalet i gruppen uttryckte en önskan om att skolchefsnätverket ska vara styrgrupp för kunskapsnoden. Utöver det lyftes bland annat följande synpunkter:

- Det är viktigt att ta tillvara på det utvecklingsarbete som redan görs
- Det finns en utmaning med att kommunerna i Sjuhärad är olika stora och har olika förutsättningar
- Dokumentet är ett bra underlag till politisk förankring i kommunerna
- Dokumentet är ett övergripande strategiskt dokument, det behöver tas fram en aktivitetsplan eller liknande för att tydliggöra vad som faktiskt ska göras
- Det är viktigt att samköra arbetet med kommunernas läsårstider, utvecklingsdagar m.m.
- Fullföljda studier berör många aktörer men är i huvudsak en skolfråga

Förslag till Kunskapsnod fullföljda studier Sjuhärad i steg 4

Kunskapsnodens innehåll

- Kunskapsnoden innehåller fem fokusområden som beskriver vilka områden som ska fokuseras i det fortsatta arbetet. Fokusområdena svarar på frågan *Vad?*
- Kunskapsnoden kommer att arbeta utifrån fyra strategier i genomförandet och beskriver hur arbetet ska genomföras. Strategierna svarar på frågan *Hur?*

Kunskapsnodens målgrupp

Vi har noga funderat kring målgrupp för kunskapsnoden. Kunskapsnodens uppdrag är att verka för att fler fullföljer sina studier, kommunalförbundets uppdrag är att stötta kommunernas arbete. Naturlig blir då målgruppen de vuxna som möter barn och unga i sin profession och verksamhetsansvariga tjänstepersoner och utvecklingsledare. Främst är det kommunala företrädare vi tänker oss, men eftersom samverkan med regionens verksamheter är avgörande för att nå framgång i arbetet, särskilt med avseende på psykisk hälsa, så kan även regionens företrädare ingå i målgruppen. Vi har också under arbetets gång identifierat civilsamhället som viktiga kompletterande aktörer, och det kan inom ramen för kunskapsnodens arbetet därför komma att riktas insatser till exempelvis ideella ledare. Ytterligare en viktig målgrupp, om än mer indirekt, är de strategiska nätverk som kommunalförbundet har. Att chefer på strategisk nivå, inom för kunskapsnoden centrala områden såsom socialtjänst och skola, har god kunskap om det arbete som bedrivs och vilket stöd som är möjligt att få är viktigt för kännedomen om detta i kommunerna och därmed efterfrågan av kunskapsnodens tjänster.

Kunskapsnodens organisering

Under perioden 2022 – 2024 finansieras kunskapsnoden av medel från Västra Götalands regionala utvecklingsnämnd. Under denna period kommer en delregional projektorganisation att byggas upp.

Eftersom kunskapsnoden är en del av genomförandet av kraftsamling fullföljda studier samt kommer att verka i ett sammanhang med övriga kunskapsnoder har det även etablerats en regional samverkansorganisation.

Regional samverkansorganisation

Regiongemensam Samordningsgrupp Fullföljda studier	Den regiongemensamma samordningsgruppen för fullföljda studier kommer att verka under perioden för kraftsamlingen, 2021 – 2024. Samordningsgruppen sammankallas av VGR:s samordnare för kraftsamling fullföljda studier och rapporterar till Västgruppen. Politisk rapportering görs till BHU. Gruppen har i uppdrag att ta fram förslag på gemensamma satsningar och inriktningar. Utöver det ska den regiongemensamma samordningsgruppen också förankra och sprida kraftsamlingens mål och genomförande i både VGR och den kommunala sektorn. Gruppen består av två representanter från varje kommunalförbund samt cirka fyra representanter från VGR.
--	--

Samordningsgrupp Kunskapsnoder	Samordningsgrupp kunskapsnoder har som syfte att säkerställa att arbetet med noderna ligger i linje med ansökan samt ta beslut om eventuella förändringar. Gruppen består av chefer/strateger och projektledare från kommunalförbunden samt samordnare för VGR:s kraftsamling fullföljda studier.
Beredningsgrupp	Kopplat till samordningsgruppen finns en beredningsgrupp som bereder ärenden inför samordningsgruppens möten. Gruppen består av en chef/strateg från respektive kommunalförbund.
Arbetsgrupp	Kunskapsnodernas gemensamma arbete samordnas genom en arbetsgrupp, arbetsgruppen består av projektledarna från de fyra kunskapsnoderna.
Tematiska arbetsgrupper	Vid behov skapas tillfälliga arbetsgrupper med representation från de fyra noderna. Arbetsgrupperna kommer att behandla frågor och insatser som rör samtliga noder.
Nodgemensam grupp	Utöver ovanstående grupper kommer det också att finnas en nodgemensam grupp som träffas två gånger per år. Den består av samtliga personer på kommunalförbunden som arbetar med kunskapsnoderna. Syftet med gruppen är att skapa en gemensam bild av det regiongemensamma arbetet, dryfta aktuella frågor och bidra till kollegialt utbyte.

Delregional projektorganisation

Projektledare	Kunskapsnoden kommer att drivas och samordnas av två projektledare.
Kommunikatör	En viktig del i kunskapsnodens arbete är att paketera och sprida kunskap. Med anledning av detta kommer en kommunikator att knytas till insatsen.
Processledare	Kunskapsnodens arbete är brett och omfattar flera olika kunskaps- och verksamhetsområden, med anledning av detta kommer noden att ta in andra resurser och kompetenser utifrån behov för att leda olika processer.
Kommunerna	För att Kunskapsnodens arbete ska ge effekt är det avgörande att kommunerna i Sjuhärad involveras och engageras i arbetet.
Styrgrupp	Kunskapsnodens arbete styrs av en Sjuhärads skolchefs nätverk. Skolchefs nätverket består av förvaltningscheferna för skola och utbildning från kommunalförbundets åtta medlemskommuner.

Referensgrupp	Kopplat till Kunskapsnoden kommer det också att finnas en referensgrupp som kommer att utgöra bollplank och stöd i utformandet av kunskapsnodens innehåll. Referensgruppen kommer att ha en bred kompetens och utgöras av personer från olika verksamhetsområden som har bäring på arbetet med fullföljda studier.
Övriga nätverk och grupper	Utöver styrgrupp och referensgrupp kommer kunskapsnoden att ha en nära dialog med övriga berörda delregionala nätverk och grupper med koppling till frågan. Exempelvis; förvaltningschefsnätverk Välfärd, IFO-nätverket, elevhälsochefsnätverket, styrgruppen för SYV-nätverken och KAA-nätverket.
Närvårdssamverkan	Närvårdssamverkan Södra Älvsborg är en organisation som arbetar med samverkan mellan kommun och region för att kunna ge bästa möjliga vård, stöd och omsorg till personer i Sjuhärad. Närvårdssamverkan är en fungerande samverkansplattform med ett flertal aktiva nätverk och grupper som behandlar frågor med koppling till fullföljda studier. Kunskapsnoden kommer att ha ett nära samarbete med Närvårdssamverkan.
Navet Science Center	Navet är Sjuhärads tekniska och naturvetenskapliga centrum med uppgift att främja intresse för teknik, naturvetenskap och matematik för lärare, barn, ungdomar och allmänhet. Navet medverkar i skolpersonalens kompetensutveckling och stödjer skolpersonal genom att utveckla pedagogiska metoder och läromedel. Samtliga science centers i Västra Götaland har ett uppdrag att verka för fullföljda studier. Kunskapsnoden kommer verka tillsammans med Navet för fullföljda studier i Sjuhärad.

Aktivitetsplan

För att konkretisera arbetet kommer kunskapsnoden att ta fram en årlig aktivitetsplan. Aktivitetsplanen arbetas fram av projektledarna i samverkan med referensgrupp och övriga relevanta delregionala nätverk. Styrgruppen beslutar om aktivitetsplanen.

Verksamhet efter projektiden

Processtödet inom ramen för Kunskapsnod fullföljda studier Sjuhärad kommer att fortsatt behöva finansiering efter projektidens slut 2024-12-31. Kommunalförbundet kommer tillsammans med Västra Götalandsregionen och de andra kommunalförbunden att utreda framtida finansiering gällande kompetensnoder och verksamhetsnära stöd gällande fullföljda studier. Förslag hur fortsatt finansiering ska ser ut kommer att presenteras innan projektidens slut.

Slutsatser av förstudien

Resultat av förstudien är ett nuläge av vad som görs och vilka insatser som kommunerna har behov att samverka kring med koppling till fullföljda studier. I förstudien redovisas processen att identifiera behov i kommunerna och arbetet för att skapa en struktur, en kunskapsnod, på kommunalförbundet för att möta de behoven. Det innebär att de enskilda kommunerna och nätverkens bidrag till arbetet delvis är osynligt (men går att utläsa i bilagorna).

Under förstudien har 30 dialogmöten genomförts där mer än 150 unika tjänstepersoner möts och tillfrågats om det fortsatta arbetet utifrån sin profession och den lokala kontext där de verkar. Processen har varit snabb, vilket vi uppfattat som en fördel. Täta dialoger har möjliggjort snabb återkoppling på det arbete som gjorts och återkommande möjligheter att förfinas analysen. Vi tror att en snabb process i detta läge, där tjänstepersoner ser att arbetet rör sig snabbt framåt, bidrar till delregionens kraftsamling kring fullföljda studier och skapar engagemang och intresse för att delta i arbetet att utveckla en delregional kunskapsnod.

Utmaningen med den snabba processen har varit att hinna boka in tid med alla nätverk och grupper vi velat träffa. Redan tidigt identifierade vi kommundialogerna (workshop steg 2) som den viktigaste för att kunna fullgöra uppdraget att föreslå innehåll och organisation för en delregional kunskapsnod, därför blev tiden begränsad i steg 1 och vissa av de grupper som kunnat komma med viktiga inspel hanns inte med. (Detta finns beskrivet i inledningen av rapporten). I det fortsatta genomförandet av kunskapsnoden är det viktigt att säkerställa att även de grupper som inte hanns med under förstudieperioden involveras i arbetet.

En annan utmaning med den snabba processen var att hitta gemensam arbetstid för sammanfattning och analys efter de olika stegen. Dessa perioder var arbetsintensiva och beroende av att teamet kunde sitta tillsammans, företrädevis fysiskt men när det inte var möjligt digitalt. Ett medskick blir därför att planering för den egna arbetstiden är lika viktig som externa möten och dialoger.

Vi försökte planera de olika stegen i workshoppen för att säkerställa progression i arbetet och att vi träffade relevanta företrädare för det steg i processen där vi befann oss. I efterhand ser vi att vi vid flera tillfällen träffade vi samma person i olika konstellation. Till exempel kunde en tjänsteperson från skolan vara representerad i Närvårdssamverkans lokala ledningsgrupp, delta i kommunalförbundets strategiska skolchefsnätverk och vara sammankallande i kommunworkshoppen. Det var sällan som större delen av en grupp i ett dialogmöte tidigare deltagit på samma dialog, och därför uppfattar vi inte att det blev ett problem. Snarare bidrog det till att de personer som på många sätt är centrala för arbetet med fullföljda studier och utvecklingen av en delregional kunskapsnod tydligt involverades i processen. Vi upplevde att de personer som deltagit på flera möten var mer positivt inställda till det gemensamma arbetet och bidrog till att öka förståelsen för syftet och Kommunalförbundets roll.

De personer som deltagit på mötet har, i egenskap av sin funktion delat sina erfarenheter. Det var viktigt att i analysarbetet förhålla sig till detta. Vi är medvetna om att vi kunde fått delvis andra inspel och prioriteringar om gruppernas sammansättning ändrats.

Ett behov som lyftes kontinuerligt i dialoger både under steg 1 och steg 2 var vikten av en fungerande samverkan. Samverkan är i sig inget mål utan ett medel att nå framgång i en gemensam process. Att

behovet av fungerande samverkan kom upp tolkar vi som att målet som den gemensamma processen och samverkan syftar till är diffust och svårt att konkretisera. Vem som gör vad för fullföljda studier och vad som är målet (utöver det övergripande syftet att fler ska fullfölja sina uppnå gymnasieexamen) är svårt men viktigt att fortsätta fundera över.

Att inkludera ett brukarperspektiv i förstudien genom att anställa unga samhällsutvecklare har varit intressant och givande även fast det också har varit en utmaning. De upplevelser och erfarenheter som kommit fram i dialogen med samhällsutvecklarna faller inom ramarna för de inspel som har fångats upp under övriga delar av förstudien. Även i de intervjuer med andra ungdomar som samhällsutvecklarna har genomfört ser vi liknande tendenser. Utmaningen har till stor del grundats i ambitionsnivån, att inkludera unga personer med egna erfarenheter av att befinna sig utan arbete och/eller studier i en förstudieprocess kräver mycket av både handledare och ungdomen. Vi ser insatsen som en läroprocess som vi tar med oss i arbetet med fullföljda studier.

Uppföljning Kunskapsnod fullföljda studier Sjuhärad

Utifrån det omfattande dialogarbete som genomförts under förstudien har vi identifierat vilka områden som kommunerna vill arbeta vidare med på delregional nivå. Detta har sammanställts i Kunskapsnod fullföljda studier Sjuhärad och de fem fokusområdena samt fyra strategier för genomförande. Uppföljningens fokus ligger på det stöd som tillgängliggörs inom ramen av Kunskapsnod Fullföljda studier Sjuhärad. Utifrån behovsinventeringen som gjordes i samband med förstudien kommer vi kunna följa upp om kommunerna upplever att vi har mött upp behoven inom de områden som kunskapsnoden ska verka inom. Uppföljningen ska visa på effekter av stödet inom kunskapsnoden för kommunernas arbete med fullföljda studier.

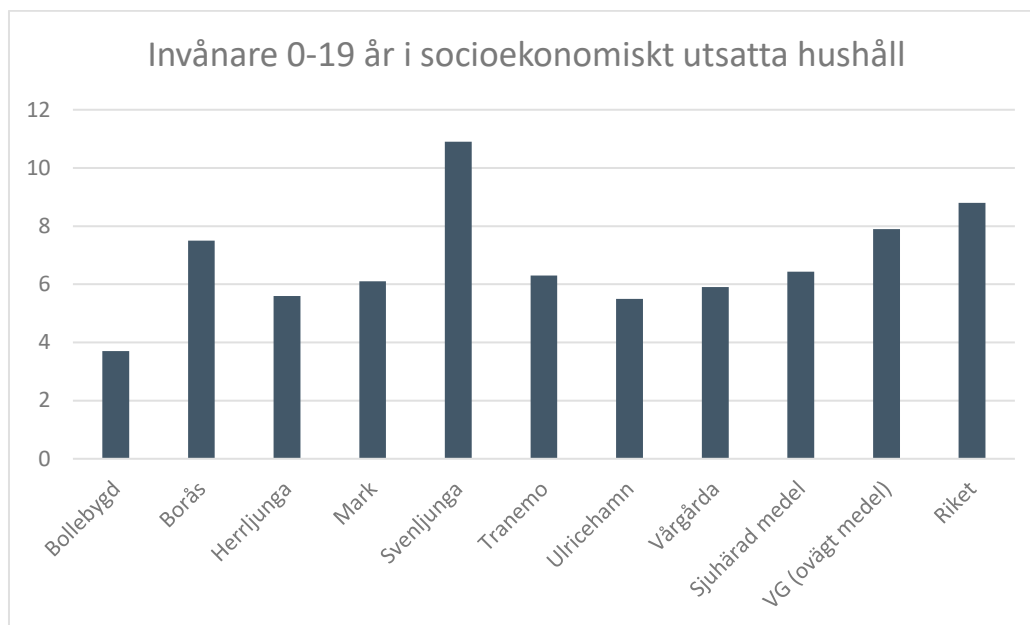
Effekterna av kunskapsnodens arbete ska följas upp genom en årlig enkät till delar av kunskapsnodens målgrupp. Enkäten ska syfta till att undersöka om målgruppen har kännedom om vilket stöd som finns att tillgå inom ramen för Kunskapsnod Fullföljda studier Sjuhärad, vilken nytta som har tillkommit kommunernas ordinarie verksamhet genom kunskapsnodens arbete samt om samverkan stärkts mellan olika aktörer.

Årlig rapport

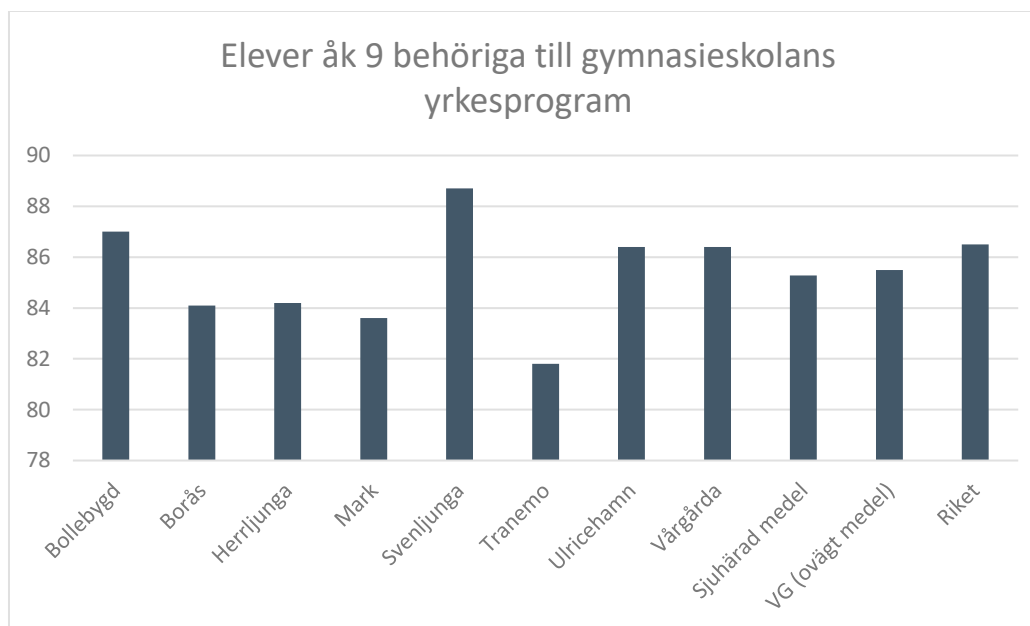
Kunskapsnodens arbete kommer att följas upp genom en årlig rapport. Rapporten återrapporteras till Boråsregionens Direktion, berörda delregionala nätverk samt till Västra Götalandsregionen. Syftet med rapporten är att bidra till en ökad kunskap om Kunskapsnod fullföljda studier Sjuhärad samt ligga till grund för eventuella justeringar av arbetets inriktning.

Bilaga 1

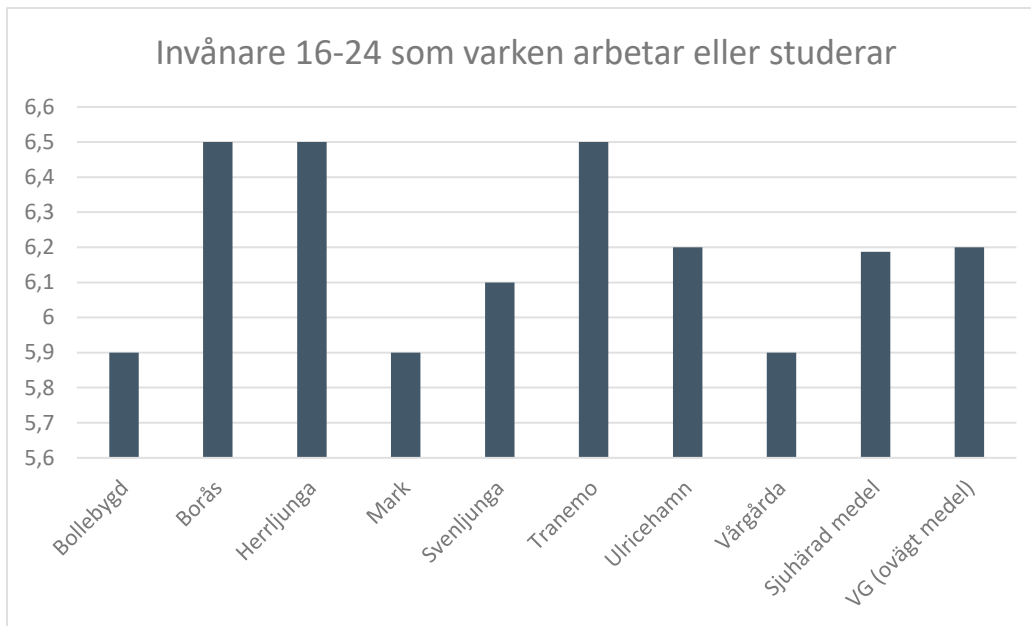
Statistik vi har använt oss av under förstudien. Källa Kolada.

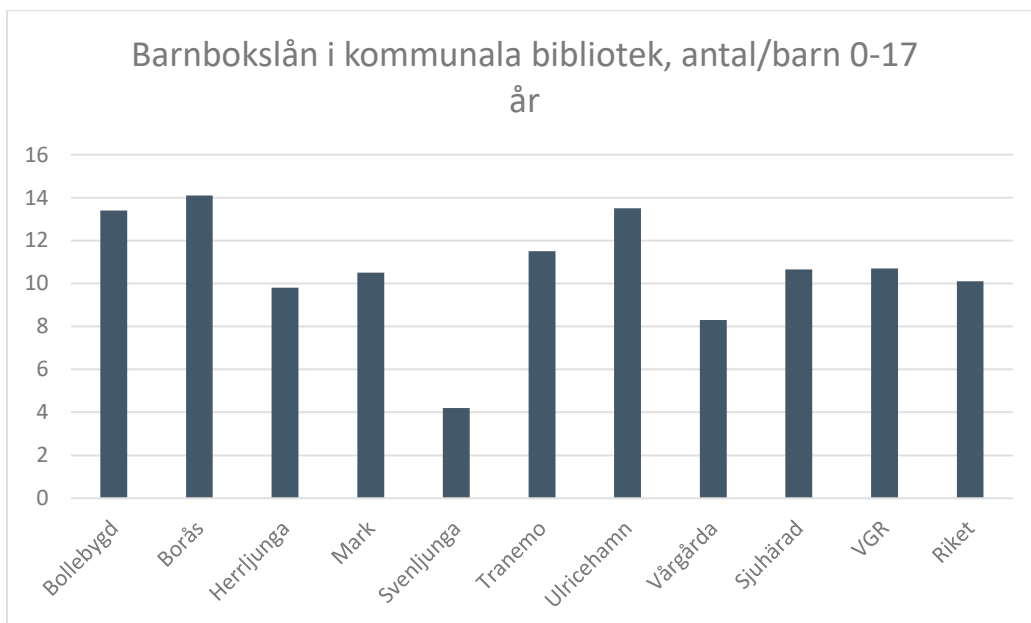
Antal invånare 0-19 år 2020 i ekonomiskt utsatta hushåll dividerat med totalt antal invånare 0-19 år, multiplicerat med 100. Med ekonomiskt utsatta avses hushåll med låg inkomst eller ekonomiskt bistånd (tidigare kallat socialbidrag).

Antal elever i årskurs 9 2021 som är behöriga till ett yrkesprogram dividerat med antal elever som fått eller skulle ha fått betyg i minst ett ämne enligt det mål- och kunskapsrelaterade betygssystemet i årskurs 9. För att ha gymnasiebehörighet till ett yrkesprogram krävs godkända betyg i svenska eller svenska som andraspråk, engelska och matematik och i minst fem andra ämnen från grundskolan. Uppgiften avser elever folkbokförda i kommunen. Elever med okänd bakgrund ingår inte. Uppgiften avser läsår.

Invånare 16-24 år 2019, som varken arbetar eller studerar, andel (%). Inkluderar personer 16-24 som under kalenderåret inte haft inkomster som överskridit ett basbelopp, inte haft studiemedel, varit utbildningsregistrerad eller studerat vid SFI mer än 60 timmar.

Antal barnbokslån under 2021 dividerat med antal barn 0-17 år. Totalt utlån av tryckta böcker och seriella publikationer för barn och unga. Avser endast folkbibliotek (skolbibliotek ingår inte).

Bilaga 2

Insatser vi fått till oss i workshop steg 1. Datum för workshop i parentes efter kommunnamnet.

Bollebygd (2022-02-08)

- Ungdomsgård
- Skolpliktsbevakning
 - Kontroll att alla barn har en skolplacering
 - Närvarokontroll i skolan
 - Frånvaroutredningar i skolan
 - Rutiner på huvudmannanivå på frånvaro
- Närvaro i förskolan, kommer följa närvarostatistik på barn i förskolan
- Samverkan socialtjänst och utbildning
 - På individnivå efter samtycke vid tex frånvaro
 - SIP
 - På förvaltningsnivå
 - SSPF (samverkan skola socialtjänst polis och fritid)
- Biståndsbedömda stödinsatser som riktar sig till föräldrarna
- Föräldrastöd tex Active Parenting-föreläsningar
- Kommunala aktivitetsansvaret (KAA), Vi-projekt, UVAS
- Gemensamt arbete kring problematisk frånvaro – förstudie kartläggning 2022
- Arbete i förskolan/skola för att alla barn och elever ska nå så långt som möjligt tex rutiner och processer kring anpassningar/särskilt stöd
- Arbete för att skapa tillgängliga lokaler både fysiskt och tex NPF
- Elevhälsans arbete
- Arbete med övergångar mellan skolformer och stadier
- Samarbete mellan MiniMaria och Barnahus
- Ev uppstart familjecentral
- Bra rutinarbete
- En förskola för alla barn
- Rörelsesatsning på skolorna för barn och unga
- Fungerande förbättrad samverkan mellan utbildning och socialtjänst
- Jobbat mycket med anknytning i förskolan
- Utökad elevhälsa
- Socialtjänsten jobbar evidensbaserat och följer nationella riktlinjer
- Upparbetat samarbete med BVC
- Vi-projektet
- Föräldraskapsstöd Active Parenting
- Samverkan med KAA och AME och utbildning
- SSPF – tydligare struktur
- Dialog med rektorer och chefer inom socialtjänsten

Borås (2022-01-27)

- Familjecentralens arbete
- Ungdomsmottagning
- MiniMaria
- KAA
- Förlossningsvård
- Spädbarnsmottagning
- BHV (Barnhälsovård)

- Familjestöd och utbildning för nyanlända
- Föräldrastödsutbildning
- Samverkan med tandvård
- Skapa god munhälsa
- Ligger i grunduppdraget för många verksamheter
- Orosanmälan till soc
- Origos öppenvård
- IFOs familjerätt
- Arenaskola
- Det arbete vi gör inom ramen för det kommunala aktivitetsansvaret
- Förstärkt arbete för att främja psykisk hälsa
- Lovskola, läxhjälp, särskilda insatser kring utbildningsskuld
- Förstärkt arbete kopplat till övergångar mellan skolformer
- Ledning och stimulans i klassrummet
- Läxhjälp
- Våldsprevention
- Särskilt stöd-process
- Lovverksamhet
- Central organiserad elevhälsa
- Tidiga insatser
- Övergångsarbete
- Utveckling av undervisningen tex kopplat till kvalitet, digitalisering
- Kommungemensamma undervisningsgrupper
- Särskolan – mottagande – processer
- Tidiga upptäckter – tidiga insatser
- Team Domino – Närvaroteamet
- Yrkesnätverk, verksamhetsmöte med alla professioner inom elevhälsan
- Drog- och förebyggande arbete, samverkan med andra aktörer internt i staden och externt
- Arbete inom ramen för elevhälsans insatser
- Arbete med elever med normbrytande beteenden
- Arbeta med oroväckande frånvaro
- HRV
- Föräldraskapsstöd
- Hälsöfrämjande insatser: ökad fysisk aktivitet: ökad psykisk hälsa
- Drog- och brottsförebyggande arbete
- Idrottsskolan
- Analysarbete som grund för att ta reda på vilka insatser som har störst påverkan på elevernas måluppfyllelse
- Närvarofrämjande insatser och åtgärder för att förhindra skolfrånvaro
- Processer, rutiner, handlingsplaner
- Anhörigstöd för barn och unga
- Ung psykisk hälsa
- BVC
- Socialt hållbart Borås
- Ta emot studenter samt praktikanter
- Ferieungdomar och unga kommunutvecklare
- Lärlingsanställning
- MiniMaria

Herrljunga (2022-02-14)

- Barnahus.
Kvinno- och tjej-jour i Borås.

SSPF.

FTV – Folk tandvården i samverkan med Socialtjänsten.

- Skol-soc.
- Kommunen Riktad familjebehandling.
- Kommunen fritidsgöra.
- SYV.
- Elevhälsa.
- Närvarocoacher.
- Vi-proj/KAA
- Ungdomsmottagningen lb
- DUA.
- Skolsoc/tidiga insatser i samverkan.
- Goda miljöer.
- Familjecentral.
- Hälsoenheten.
- MHV.
- BHV.
- Psykisk hälsa/VC
- Mini Maria.
- Stöd till barn föräldrar i missbruk eller annan psykisk ohälsa.
- BBIC.
- Folk tandvården.
- REHAB.
- Samverkan kring plac.barn.
- En väg in Närhälsa.
- Stöd via t.ex. Boendestödsinsatser till unga vuxna och till föräldrar med barn i skolåldern att nå en meningsfull vardag.
- Den kommunala arbetsmarknadsenheter ger stöd och motivation till unga vuxna att studera vidare och för vuxna med hemmavarande barn att få en meningsfull vardag och långsiktigt nå ut på den reguljära arbetsmarknaden.
- Främja goda arbetsvillkor och vara en god och attraktiv arbetsgivare för unga vuxna och föräldrar.
- Folkhäsostrag.
- Fritid och freetime/kultur.

Mark (2022-02-24)

- Samverkan bästa skolan gör med skolverket.
- Bästa barn kommun.
- God start i livet BVC fysiska förutsättningar och utvecklas i sin grundläggande utveckling.
- Föräldrastöd och fånga på närhälsan.
- Föräldrastödet och grupper och utbildningar via BVC.
- Problematiser skolfrånvaro samverkan IFO och skola.
- Tillgängliga för rektorerna med förenklade kontaktvägar.
- Säker väg till skolan.
- Individinsatser.
- Fullföljda studier för att komma mot bästa barnkommun.

- Vikten av skolmat TSF r.
- SSPF.

Svenljunga (2022-02-14)

- Ny organisation BoU inkl familjecentral.
- Barn- och ungdomsteam.
- Rutiner för att följa upp avvikelser.
- Mini Maria.
- Rutiner etc. ex. orosanmälningar.
- Bra samverkan SoF och BuF.
- Elevhälsa/resursteam.
- Bra samverkan praktik/Lia praktikplatsen.se.
- SIP.
- KAA.
- Programråd och kompetensråd.
- GoFar.
- Föräldraskapsstödjande insatser.
- Resursteam i skola.
- Svenljunga ungas framtid.
- Samverkan RF Sisu.
- AME aktiviteter mot arbete eller studier.
- Rörelse i skolan.
- FaR.
- Lokal samverkan.
- Uppstart familjecentral.
- Lokal närvedssamverkan.
- Dialogmöten mellan kommun, AF, FK, psykiatrin och Närhälsan.

Tranemo (2022-02-23)

- Fältverksamhet
- Familjecentral
- BUS (Barn Unga Samverkan)
- MiniMaria
- Resursteam
- Socialt stödteam
- Flexgrupper
- Fältverksamhet
- Familjecentralen
- Ungpodden
- PIF (processutveckling i fokus)
- Akademin
- Flexenheten – trygghetsperson – fast vikarie
- Nyanländas lärande – en modersmåls lärare
- Tillväxt Tranemo
- Interkulturalitet

- Nyanländas lärande – två rektorer
- Språkutveckling
- Trygga gator
- Kulturskolan – hög status
- Programråd – dialog med företagare
- Familjecentral
- Överlämningsdokument
- Samverkansavtal polis
- Framtagande lokal handlingsplan suicidprevention
- Ungpodden – dialog
- Sociala medier – span på utveckling
- Trygg och säker kommun
- Värdegrundsarbete

Ulricehamn (2022-02-25)

- Kartlägga missad undervisning
- Nyanländas lärande/elever med annat modersmål
- Flexgruppsundervisning
- SUG-grupper
- KAA-samordning/UVAS
- Föräldrastöd
- Diverse SOL-insatser
- LSS-insatser
- SIP
- Saknad Efterfrågad
- Socialt Förebyggande arbete

Bilaga 3

Behov vi fått till oss i workshop steg 1. Datum för workshop i parentes efter kommunnamnet.

Bollebygd (2022-02-08)

- LSS insatser kombinerat med skola
- Svårt att verkställa vissa LSS insatser i små kommuner.
- Resursskola/klasser för elever som inte hör till särskola men pga. funktionsnedsättning el. låg begåvning har stora behov.
- Brist på öppna insatser från socialtjänsten.
- Svårt att möta alla olika behov i den lilla kommunen – har alla behov men i liten skala svårt med kompetens och lokaler.
- Individuell skolgång i större utsträckning – snabbare eller långsammare utifrån behoven.
- Stöd/lots/ombud som stöttar föräldrar i kontakter med myndigheter/instanser.
- Introduktion/mottagande i skola för nyanlända.
- Samverkansstrukturer både inom och utanför kommunen.
- Ekonomiska förutsättningar för att ge elever det stöd de behöver i skolan.
- Mottagande av nyanlända – boende, sociala aktiviteter, skolgång m.m.
- Utveckla vidare samverkan mellan funktionsnedsättning och utbildning för att tidigt kunna identifiera behov och insatser.
- Arbeta mer förebyggande för att förhindra "Brandkårsutryckningar"
- Bristande samarbete med BUP (just nu)
- Kompetensutveckling för att möta alla barn (särskilt NPF). Barns behov förändras, finns ett resursbehov.
- Resursbehov av olika typer av yrkeskategorier.

Borås (2022-01-27)

- Språksvårigheter.
- Boendemiljön.
- Föräldrastöd.
- Föräldrar som står utanför arbetsmarknaden.
- Sociala medier källa till information.
- Droger och missbruk.
- Psykisk ohälsa.
- Kosthållning.
- Motverka rekrytering till kriminella gäng.
- Segregation.
- Brist på kunskap om varandras verksamheter/uppdrag.
- Hur sorterar vi i vem som ansvarar för vad, är vi överens om det?
- Många unga brukare hamnar mellan "stolarna"
- Många verksamheter 'gömmes sig' bakom lagstiftning – Blir ett hinder.
- Utmaningarna är när vi ska samverka med andra (särskilt utanför kommunen) i komplexa frågor.
- Identifiera riskfamiljer.
- Föräldrautbildning.
- Anpassad skola är nödvändigt.
- Viktigt att arbeta tillsammans.
- Anpassad studienivå.
- Samordna resurserna.
- Jobba långsiktigt och hållbart med helheter.
- Mer praktikplatser.
- Gemensam målbild.

- Elevhälsan är superviktig.
- Säkra övergång mellan stadier byte av skola.
- Nära vård för barn. Hur gör vi?
- Ingen väntetid till BUP.
- Jobba med barnets behov som helhet, bort med stuprör.
- Utsatta områden.
- Samarbete med civilsamhället och föreningslivet.
- Suicidprevention.
- Skolans stödresurser är viktigt t.ex. frukost, läxläsning.
- UPH mer tillgänglighet.
- Det krävs hela byn för att fostra ett barn.

Herrljunga (2022-02-14)

- Rätt stöd på rätt ställe/rätt tillfälle.
- Samverkan är en förutsättning och en utmaning.
- Behov av bra praktikplatser.
- Förmåga/kunskap att identifiera behoven.
- Kompensatoriska uppdraget/Socioekonomiska förutsättningar.
- NPF – målgruppen.
- Resurser – anpassat till identifierat behov.
- Fysisk miljö.
- Tillgänglighet.
- Tid/prioritering/ekonomi.
- Förståelse för varandras verksamhet och uppdrag.
- Prioritera samverkansmöten Alla aktörer.
- Samverkan verkligen fungerar.
- Dialog för att hitta andra vägar vid förhinder.

Mark (2022-02-24)

- Föräldrastöd
- Barnomsorg
- Skolväg
- Integration barn/föräldrar
- BVC
- Tänka utanför boxen – nya angreppssätt på gamla problem
- Prioritera samverkan före egna gränser
- Ekonomi göra saker som kostar

Svenljunga (2022-02-14)

- Socioekonomiska förutsättningar.
- Nå och kunna jobba motiverande med föräldrar.
- Identifiera behoven tidigt och sätta in insatser så tidigt som möjligt.
- Jobba parallellt med barn och föräldrar.
- Aktiv fritid.
- Intresse för studier hos föräldrar.
- Engagemang hos föräldrar.
- Samla organisation ej behöva lotsas mellan verksamheter.
- Jobba förebyggande för psykisk hälsa.
- Bryta lokal kultur vad gäller studier och framtidstro.
- Göra kommunen attraktiv att bo i.
- Samverkan med näringslivet.

- Information/kommunikation.
- Psykisk ohälsa.
- Unga vuxna 20–24 år.
- Föreningslivet.

Tranemo (2022-02-23)

- Logoped
- UPH (Ungas psykiska hälsa)/BUP
- Utveckla relationen till föräldrar
- Resursallokering
- Utveckla föräldrastödet
- Varför ska man gå i skolan och skaffa sig utbildning?
- Utveckla föräldramöten
- Vision för unga saknas
- Var är VGR
- Skapa arenor som inbjuder till nyfikenhet
- Gemensamma ståndpunkter som föräldrar
- Vad vill de unga? Ta in deras synpunkter
- Unga är olika dvs mångfald
- Föräldraskapsstöd
- Det krävs en by för att fostra ett barn
- Resursplanera tvärsektoriella behov
- Kompetenshöja kring områden som suicidprevention, hedersrelaterat våld och förtryck
- Ökad politisk förståelse för ungas villkor
- Fler digitala möten för att underlätta samverkan
- En mer öppen och tillgänglig socialtjänst
- Socialtjänst behöver bli mer inbjudande

Ulricehamn (2022-02-25)

- Ta bort betyg och läxor
- Det traditionella skolsystemet är en begränsning
- Diagnosivern riskerar att stjälpa oss
- Segregation

Bilaga 4

Resultat av workshop 2 - prioriteringsordning från respektive kommun för de behov som de vill arbeta vidare med delregionalt. Datum för workshop inom parentes.

Bollebygd (2022-05-04)

1. Bättre samordning av projekt (allt landar i kommunen)
2. Bristande samarbete med BUP
3. Svårt att verkställa vissa LSS insatser i små kommuner
4. Svårt att möta behov i den lilla kommunen (ex. lokal och kompetens)

Herrljunga (2022-04-05)

1. Att få till en samverkan som verkligen fungerar
2. Flexibel skolanpassning för olika - anpassat lärande
3. Kunskap från vetenskap och forskning - beprövade metoder för att främja skolgång
4. Kunskapsutveckling inom normbrytande beteende
5. Plattform för erfarenhetsutbyte/samverkan över kommungräns
6. Kunskapsbank tillgänglig
7. Relationsskapande universellt - inkludera samhället, familj föreningsliv
8. Trygghet för ungdomar tex med Polisen
9. Lättillgänglig information om samhällsfunktioner (Skattemyndigheten, Arbetsförmedlingen, socialtjänsten) på olika språk

Mark (2022-03-28)

1. Integration barn/föräldrar
2. Familjecentral 6–12, 13–20 år
3. Ekonomi - göra saker som kostar
4. Flexibilitet i systemet
5. Styrning för hållbarhet
6. Dialog med målgruppen
7. Prioritera samverkan före egna gränser
8. Aktiv fritid
9. Tänka utanför boxen - nya angreppssätt
10. Kompetensförsörjning
11. BUP

Svenljunga (2022-04-01)

1. Tidig upptäckt/tidiga insatser
2. Rätt personer i skolan
3. Möjlighet till mer individanpassad undervisning
4. BUP hembesök
5. Jobba förebyggande med psykisk hälsa
6. Föräldraskapsutbildning upp till 18 år
7. Jourlinje om det blir akut på kvällen
8. Tillgång till logoped och behandling
9. Höja attraktiviteten att jobba i skolan
10. Kunskap i primärvård kring psykisk hälsa

11. Bryta lokal kultur kring skolan
 - Psykisk ohälsa
 - Uppföljning/analys
 - Kompetenshöjning normbrytande beteende
 - Fler personer runt barnen
 - Skolinfo och föräldramöten
 - Samverkan med föreningslivet
 - Samverkan kring elever med stora behov autismspektrumet

Tranemo (2022-03-10)

1. Ökad politisk förståelse för ungas villkor
2. Föräldraskapsstöd
3. Skapa arenor som inbjuder till nyfikenhet
4. Varför ska man gå i skolan
5. UPH
6. BUP

Ulricehamn (2022-04-08)

1. Höja botten för lägstnivån - hur förhåller vi oss till resursfördelning?
2. Ökad politisk förståelse för ungas villkor
3. Familjecentral även äldre åldrar 6-18
4. Segregation
5. Nära vård tanken - sammanhang. Människor är själva experter på sina liv
6. Det traditionella skolsystemet är en begränsning, inkl betyg och läxor
7. Diagnosivern riskerar att stjälpa oss